

สภาพแวดล้อมขององค์กรที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงในการบริหารงาน
ด้านการเงินและบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์

**The organizational environment that affects risks in financial and
accounting management of the Local Government Organizations
in Buriram province**

ศุภณัฐ รัตนศศิวิมล

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง สภาพแวดล้อมขององค์กรที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงในการบริหารงานด้านการเงินและบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขนาดองค์กรที่มีผลต่อระดับความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์และสภาพแวดล้อมองค์กรที่มีผลต่อระดับความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ เก็บข้อมูลกับเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 384 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ ค่าความสัมพันธ์แบบ Pararson Correlation ซึ่งได้รับการตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 384 ฉบับ

ผลการศึกษา พบว่า 1.ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายโดยเป็นข้าราชการ อายุตั้งแต่ 31 – 40 ปี จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี มีรายได้เฉลี่ย 30,001 บาทขึ้นไป อยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่มากที่สุด ส่วนใหญ่ผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเงิน ซึ่งสะท้อนภาพว่าเมื่อมีจำนวนรายได้เป็นตัวกำหนดขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้มีจำนวนบุคลากรในสังกัดน้อยตามไปด้วย อีกทั้งมีผลกระทบต่อข้อจำกัด ในการมอบหมายหน้าที่ในการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชี ทั้งฝ่ายบริหาร และฝ่ายเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยอาจได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานหลายหน้าที่และโดยส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเคยผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานด้านการเงินและบัญชี จะเห็นได้ว่าแม้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์มีการจัดอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีเป็นประจำ แต่ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนไม่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับงานด้านการเงินและบัญชี ส่งผลให้มีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงจากการไม่ทราบขั้นตอนการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่ถูกต้อง อีกทั้งในการอบรมทุกครั้งจะต้องมีการจัดทำคู่มือประกอบการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ หากไม่ได้เข้ารับการอบรมก็จะไม่ได้คู่มือที่จะสามารถนำไปประกอบการ

ปฏิบัติงาน ทำให้บางครั้งการปฏิบัติงานอาจจะไม่ถูกต้องและไม่เป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง 2.ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมภายในองค์กรมีผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ ภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับ 3 ลำดับ ดังนี้ 1)ด้านงบประมาณ 2)ด้านเทคโนโลยี 3)ด้านกลยุทธ์ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีเห็นว่างบประมาณมีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้นหากมีการวางแผนที่ดีการกำหนดแนวทางวิธีการปฏิบัติงานล่วงหน้า มีการวิเคราะห์ประเมินผลอย่างละเอียด รอบคอบ และเป็นระบบ จะทำให้การบริหารงบประมาณเกิดผลประโยชน์ต่อองค์กรอย่างสูงสุด หากการบริหารจัดการไม่ดี ไม่มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินหรือได้รับจัดสรรเงินไม่เหมาะสมกับความเป็นจริงมีความเสี่ยงในการปฏิบัติงานหรือการบริหารงบประมาณขององค์กรได้เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านงบประมาณระดับความคิดเห็นสูงสุดทุกข้อ ดังนี้ 1)องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อดำเนินงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2)องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการนำเงินงบประมาณมาใช้จ่ายตามแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ 3)องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับงบประมาณที่รัฐจัดสรรให้ด้วยความเหมาะสม 4)องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับงบประมาณที่รัฐจัดสรรให้ สามารถใช้จ่ายได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ 3.ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกมีผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการวางแผนงบประมาณการจ่ายเงิน มีผลต่อความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการประเมินรายงานทางการเงิน และด้านการประเมินการลงทุน แสดงให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการวางแผนงบประมาณมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนงบประมาณการจ่ายเงิน รายข้อพบว่าทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 1)มีการจัดทำประมาณ การรายจ่ายและจัดทำแผนการจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ 2)มีการจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ 3)มีการจัดทำแผนโครงสร้างพื้นฐานประจำปีงบประมาณ 4)เมื่อพบข้อผิดพลาดทางการเงินผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องมีการแก้ไขทันที 4.ผลการทดสอบสมมุติฐานงานวิจัย พบว่า ขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินการบัญชีที่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีแต่ละด้าน พบว่า ขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารด้านการเงินและบัญชีทุกด้านแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สภาพแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความสัมพันธ์กับระดับความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีในระดับสูง เมื่อพิจารณาประเด็นต่างๆ พบว่า สภาพแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านงบประมาณ ด้านกลยุทธ์ ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและด้านเทคโนโลยี มีผลต่อการบริหารสภาพคล่องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ : การบริหาร, ความเสี่ยง, สภาพแวดล้อม, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The objective of this research is to study the magnitude of all the organizations, and the surrounding environment that affects the level of financial and accounting risks of all the Local Government Organizations in Buriram. Data was collected from 384 financial and accounting officers who were all from various Local Government Organizations in the Buriram province. The data collection methods included surveys and gathering statistics for data analysis, such as “frequency, percentage, mean,” and “standard deviation” by using the Pearson correlation coefficient. 384 respondents had completed the surveys.

The first set of results came from the general data analysis of male and female respondents. It was revealed to us that a large majority of respondents were dominantly female civil servants ages 31-40. These women have completed their postgraduate degrees and have worked for less than 5 years, for which they had received an average income of 30,001 baht or more working at the largest Local Government Organization in Buriram. Moreover, during each training session, it is essential to develop accompanying guidelines for the financial and accounting operational staff. If an individual does not attend the training, they will lack the guidelines necessary for their operations. This can lead to occasional incorrect practices, deviating from the relevant regulations and directives. Secondly, the analysis of the internal organizational environment data has implications for the financial and accounting risks of the local government organization within Buriram province. The overview is at a high level, categorized into the following three priorities: Budgetary Aspect, Technological Aspect, and Strategic Aspect. The research findings indicate that due to perceived budget constraints by financial and accounting operational staff, effective planning with proactive work methodologies and thorough, systematic analysis and evaluation will result in maximum benefits for budget management within the organization. If management is not good, there is no budget planning, and if the allocation of funds is not appropriate, there may be risks in the organization's operations or budget management. When considering various aspects, it is found that in the budgetary dimension, the highest level of agreement is seen in the following statements: 1) Local government organizations plan their budget spending to operate effectively. 2) Local government organizations use budgeted funds according to the spending plan. 3) Local government organizations receive an appropriate allocation of budget from the government. 4) Local government organizations receive the allocated

budget from the government and can use it for the intended purposes. Thirdly, the results of the analysis of external environment data had impacts on the financial and accounting risks of Local Government Organizations. Overall, it was at a high level. The budget planning and payment aspects had the highest impact on operational risk, followed by the financial report evaluation aspect, and investment evaluation. It showed that Local Government Organizations placed the most importance on budget planning. When considering each aspect, it was found that in terms of budget planning and payment, every issue had the same average value: 1) There was an expenditure estimate and annual budget. 2) Preparing the annual procurement support plan. 3) An infrastructure plan is prepared for the fiscal year. 4) When financial errors are found, relevant executives/officials correct them immediately. Finally, the results of the research hypothesis testing found that the size of Local Government Organizations in Buriram Province had different effects on financial and accounting risk management. Also, while considering the financial and accounting risk management in each area of that magnitude, local government organizations had different aspects of financial and accounting management at the statistical significance level of 0.05. The environment of local government organizations in Buriram Province is associated with a high level of financial and accounting risk management. When considering various issues, it was found that the environment of local government organizations is within the strategic budget, as well as legal aspect, economic aspect, political aspect, and technological aspects, which affected the liquidity management of local government organizations within Buriram Province at the statistical significance level of 0.05.

Keywords : management, risks, environment, local government organization

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสภาวะการณ์ปัจจุบันปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการแข่งขันในลักษณะโลกไร้พรมแดนหรือโลกาภิวัตน์ และการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้ส่งผลกระทบต่อการค้าและธุรกิจขององค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรของภาคเอกชนหรือภาครัฐต่างให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงในด้านการเงินและบัญชี ถ้าผู้บริหารองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนไม่ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านต่างๆ อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กรได้

สภาพแวดล้อมองค์กรและขนาดองค์กร เหตุการณ์หรือปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ซึ่งได้แก่ ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจ สภาพทางการเมือง กฎหมาย กฎระเบียบ งบประมาณ กลยุทธ์ นโยบายอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อองค์กรได้ เช่น การดำเนินงานขาดสภาพคล่อง ไม่มีการวางแผนงบประมาณ หรือการประเมินรายการทางการเงิน การลงทุน ขาดการรายงานทางการเงินและส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร เป็นต้น

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงสภาพแวดล้อมขององค์กรที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงในการบริหารงานด้านการเงินและบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการความเสี่ยงในการบริหารงานด้านการเงินและบัญชี ลดความผิดพลาดจากการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดความเสียหายและไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ เพื่อให้เกิดการใช้งานงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า และเกิดการทำงานด้านการเงินและบัญชีที่มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาขนาดองค์กรที่มีผลต่อระดับความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมองค์กรที่มีผลต่อระดับความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์

สมมติฐานของการวิจัย

1. ขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลต่อระดับการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีแตกต่างกันตามขนาดองค์กร
2. สภาพแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ สภาพแวดล้อมองค์กรที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ สามารถจำแนกความเสี่ยงทางด้านการเงินได้ 5 ประการ ได้แก่ การบริหารสภาพคล่อง การวางแผนงบประมาณ การประเมินการลงทุน และการทำรายงานต่อทางการ
2. ขอบเขตด้านประชากรวิจัย หมายถึง พนักงานส่วนท้องถิ่นที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ทั้งหมด 209 แห่ง จำนวน 384 คน ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ครอบคลุม 23 อำเภอ 188 ตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 3 แห่ง เทศบาลตำบล 59 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 146 แห่ง

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความเสี่ยง

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง (2550) ให้ความหมายความเสี่ยง หมายถึง สถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์การหรืออาจหมายถึงโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์หรือการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งมีผลกระทบให้การดำเนินงานขององค์การเกิดความเสียหาย ความผิดพลาด การรั่วไหล ความสูญเปล่าและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานซึ่งรวมถึงการทำให้วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์การเบี่ยงเบนไป

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง การบริหารปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลในการจัดการ

สเตียร์ส (Steers, 1980. : P.442) กล่าวถึง ผลการปฏิบัติงานขององค์การ ว่ามีประสิทธิผล หรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 กลุ่ม คือ ปัจจัยลักษณะขององค์การ ซึ่งประกอบด้วยโครงสร้างและเทคโนโลยี

1. ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายใน
2. ปัจจัยลักษณะของพนักงาน ประกอบด้วย การปฏิบัติงานและความผูกพันต่อองค์กร
3. ปัจจัยด้านนโยบายและการปฏิบัติ ประกอบด้วย การมีเป้าหมายที่ชัดเจน การจัดหาและการใช้ทรัพยากร การสร้างสภาพแวดล้อมการทำงาน กระบวนการสื่อสาร ภาวะผู้นำ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2566

ระบบควบคุมการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2566 ใช้ระบบ e - LAAS เป็นโปรแกรมสำหรับการปฏิบัติงานด้านการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การรับ-จ่ายเงินที่เกิดขึ้นจริงประจำวัน เพื่อแสดงสถานะการเงินที่แท้จริงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับมี 2 ประเภท คือ เงินนอกงบประมาณและเงินในงบประมาณ ประกอบด้วย รายได้ที่จัดเก็บเอง รายได้ที่ได้รับ การจัดสรรและเงินอุดหนุนทั่วไป เป็นต้น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานคลังท้องถิ่น

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ 1.รูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร (กทม.) และพัทยา 2.รูปแบบทั่วไป ได้แก่ องค์การบริหารส่วน

จังหวัด (อบจ.) เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีกระบวนการบริหารที่เกี่ยวกับการจัดเก็บและการจัดหารายได้ และการใช้จ่ายเงินของท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ด้านการเงินการคลังท้องถิ่น ดังนี้

- 1.การจัดทำแผนพัฒนา ทั้งระยะสั้นประจำปี และระยะยาว 5 ปี
- 2.การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- 3.การจัดเก็บและจัดหารายได้ ซึ่งมีทั้งที่ท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บเองและได้รับจัดสรร
- 4.การจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ และการเบิกจ่ายเงินตามโครงการต่าง ๆ
- 5.การบันทึกระบบบัญชี ทางด้านการรับ-จ่ายเงิน
- 6.การตรวจสอบการคลัง

การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จรรยาธัม อินนพคุณ และเฉลิมพร เป็นเยือก (2563 : 92) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การจัดการความเสี่ยงที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษาหน่วยงานราชการ อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า การจัดการความเสี่ยงในหน่วยงานภาครัฐโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับ ด้านกลยุทธ์ ด้านการเงิน ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านนโยบาย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ฝ่ายที่สังกัด อายุงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และลักษณะการจ้างงานที่แตกต่างกันส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการความเสี่ยง ของหน่วยงานภาครัฐต่างกัน และการจัดการความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเงิน ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ และด้านนโยบาย ที่แตกต่างกันส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานภาครัฐต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

คือ ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี จำนวนข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี จำนวนทั้งสิ้น 384 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประเภทของบุคลากร ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ขนาดขององค์กร ประสบการณ์ ผูกอบรมเกี่ยวกับการเงินและบัญชี ในปี พ.ศ.2565 - 2566 เป็นคำถามปลายปิด จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมองค์กร ที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ จำนวน 24 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต จำนวน 24 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการกำหนดแหล่งข้อมูล คือ แหล่งปฐมภูมิ โดยใช้แบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. นำหนังสือแนะนำตัวจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหงถึงเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

2. ดำเนินการเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยแจกแบบสอบถามพร้อมทั้งอธิบายรายละเอียดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจ และให้กรอกแบบสอบถามพร้อมทั้งส่งคืนภายใน 7 วัน

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาบันทึกในระบบคอมพิวเตอร์ และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ 72.40 ประเภทของบุคลากร จำแนกตาม ตำแหน่ง พบว่า ตำแหน่งข้าราชการ จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 64.30 อายุตั้งแต่ 31-40 ปี จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 39.80 ระดับการศึกษาโดยส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 56.50 ระยะเวลาในการปฏิบัติงานใช้ระยเวลาน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 30.20 มีรายได้เฉลี่ย 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 28.90 ขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ./เทศบาล/อบต.) เป็นองค์กรขนาดใหญ่ 138 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 เคยผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเงิน 333 คน คิดเป็นร้อยละ 86.70

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นสภาพแวดล้อมองค์กรที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า

1. ด้านงบประมาณ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกันโดยทุกข้อมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อดำเนินงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการนำเงินงบประมาณมาใช้จ่ายตามแผนการใช้จ่ายเงิน

งบประมาณ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับงบประมาณที่รัฐจัดสรรให้ด้วยความเหมาะสม และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับงบประมาณที่รัฐจัดสรรให้ สามารถใช้จ่ายได้ตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.ด้านกลยุทธ์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์อย่างต่อเนื่อง มีการแก้ไขตามการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ และมีการกำหนดแผนกลยุทธ์ด้านการเงินที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้าราชการ และพนักงานจ้างมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องแผนกลยุทธ์ด้านการเงินและบัญชี

3.ด้านกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กฎหมาย ระเบียบ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบกระทรวงการคลังมีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รองลงมาคือ การกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องเป็นไปด้วยความเคร่งครัด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ระเบียบการเบิกจ่ายเงินมีส่วนทำให้การปฏิบัติงาน/การดำเนินกิจกรรมและโครงการมีความคล่องตัว

4.ด้านเศรษฐกิจ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจมีผลต่อการกำหนดนโยบายด้านการเงิน รองลงมาคือ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจมีผลต่อแผนการเบิกจ่ายเงินงบประมาณเพื่อใช้บริหารงาน/กิจกรรม/โครงการ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจมีผลต่อการจัดสรรงบประมาณและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจส่งผลให้การดำเนินงาน/กิจกรรม/โครงการล่าช้า

5.ด้านการเมือง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเปลี่ยนแปลงการเมืองมีผลต่อการกำหนดนโยบายด้านการเงิน รองลงมาคือ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองมีผลต่อการจัดสรรงบประมาณ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองมีผลต่อแผนการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ เพื่อใช้บริหารงาน/กิจกรรม/โครงการ และการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองส่งผลให้การดำเนินงาน/กิจกรรม/โครงการล่าช้าตามลำดับ

6.ด้านเทคโนโลยี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทันสมัยเพื่อเอื้อต่อ การปฏิบัติงานการเงินและบัญชี มีระบบเทคโนโลยีที่ช่วยลดขั้นตอน หรือการบริหารความเสี่ยง และมีระบบการป้องกันการเข้าถึงข้อมูลทางการเงินอย่างเข้มงวด และน้อยที่สุด คือ มีระบบเทคโนโลยีในการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีที่เข้าใจง่าย

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์

1.ด้านการบริหารสภาพคล่อง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีเงินสดหรือเงินฝากธนาคารที่เพียงพอสำหรับการเบิกจ่ายเงินตามแผนการจ่ายเงิน รองลงมาคือ เมื่อพบข้อผิดพลาดทางการเงิน ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ผู้เกี่ยวข้องมีการแก้ไขทันที และน้อยที่สุด คือ ผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาทางการเงิน และมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การทำงานระหว่างผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

2.ด้านการวางแผนงบประมาณ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีเงินสดหรือเงินฝากธนาคารที่เพียงพอสำหรับการเบิกจ่ายเงินตามแผนการจ่ายเงิน รองลงมาคือ เมื่อพบข้อผิดพลาดทางการเงิน ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องมีการแก้ไขทันที และน้อยที่สุด คือ ผู้บริหาร ผู้อำนวยการกอง หัวหน้าฝ่าย เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาทางการเงินและมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การทำงานระหว่างผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

3.ด้านการวางแผนงบประมาณ 1.รายรับ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดทำประมาณการรายรับและแผนการรับเงินประจำปีงบประมาณ และมีการรายงานงบการเงินให้ผู้บริหารทราบอย่างต่อเนื่องทุกเดือน น้อยที่สุด คือ มีการทำแผนการจัดเก็บรายได้นอกสถานที่

4.ด้านการวางแผนงบประมาณ 2.การจ่ายเงิน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ มีการจัดทำประมาณการรายจ่ายและจัดทำแผนการจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ มีการจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ มีการจัดทำแผนโครงสร้างพื้นฐานประจำปีงบประมาณ และเมื่อพบข้อผิดพลาดทางการเงินผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง มีการแก้ไขทันที

5.ด้านการประเมินรายงานทางการเงิน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ มีการตรวจสอบและสอบทานรายงานทางการเงินทุกครั้งที่น่าเสนอผู้บริหาร มีการจัดทำรายงานทางการเงินตามระยะเวลาที่กำหนด การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินเป็นไปตามระเบียบ และมีการจัดทำรายงานการเงินให้เป็นปัจจุบัน

6.ด้านการประเมินรายงานทางการเงิน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เจ้าของโครงการมีการวางแผนล่วงหน้าเกี่ยวกับการจ่ายเงิน มีการบริหารระบบการควบคุมภายในองค์กรให้เป็นไปตามแผนงาน และมีการเร่งรัดการเบิกจ่ายและติดตามการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ น้อยที่สุด คือ มีการนำข้อมูลทางการเงินมาช่วยวิเคราะห์เพื่อการบริหารเงินงบประมาณอย่างมีคุณภาพ

7.ด้านการทำรายงานต่อทางการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการรายงานการดำเนินงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทราบ มีการรายงานสถิติการคลังด้านรายรับ-รายจ่ายให้สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดทราบ และมีการส่งรายงานสถิติการคลังด้านรายรับ-รายจ่ายให้สำนักงานกรมบัญชีกลางทราบ น้อยที่สุด คือ มีการรายงานสถานะทางการเงินให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทราบ

ส่วนที่ 4 สรุปผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย

1.ขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินการบัญชีที่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีแต่ละด้าน พบว่า ขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารด้านการเงินและบัญชีทุกด้านแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2.สภาพแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความสัมพันธ์กับระดับความเสี่ยงการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีในระดับสูง เมื่อพิจารณาประเด็นต่างๆ พบว่า สภาพแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านงบประมาณด้านกลยุทธ์ ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง และด้านเทคโนโลยี มีผลต่อการบริหารสภาพคล่องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมองค์กรที่มีผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ มีประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อให้ทราบสภาพที่แท้จริงและความเป็นไปได้ของการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชี ดังนี้

1.ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายโดยเป็นข้าราชการ อายุตั้งแต่ 31-40 ปี จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี มีรายได้เฉลี่ย 30,001 บาทขึ้นไป อยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่มากที่สุด ส่วนใหญ่ผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเงินซึ่งสะท้อนภาพว่าเมื่อมีจำนวนรายได้เป็นตัวกำหนดขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้มีจำนวนบุคลากรในสังกัดน้อยตามไปด้วย อีกทั้งมีผลกระทบต่อข้อจำกัดในการมอบหมายหน้าที่ในการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีทั้งฝ่ายบริหาร และฝ่ายเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน อาจได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานหลายหน้าที่ และโดยส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเคยผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานด้านการเงินและบัญชี จะเห็นได้ว่าแม้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ จะมีการจัดอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีเป็นประจำ แต่ยังมีผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนไม่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับงานด้านการเงินและบัญชี

ส่งผลให้มีโอกาสที่จะเกิดความเสียหายจากการไม่ทราบขั้นตอนการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ที่ถูกต้อง

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมภายในองค์กรมีผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านการเงิน และบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ ภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับ 3 ลำดับ ดังนี้ 1) ด้านงบประมาณ 2) ด้านเทคโนโลยี 3) ด้านกลยุทธ์ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีเห็นว่างบประมาณมีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้น หากมีการวางแผนที่ดี การกำหนดแนวทางวิธีการปฏิบัติงานล่วงหน้า มีการวิเคราะห์ประเมินผลอย่างละเอียด รอบคอบ และเป็นระบบ จะทำให้การบริหารงบประมาณเกิดผลประโยชน์ต่อองค์กรอย่างสูงสุด

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกมีผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านการเงิน และบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการวางแผนงบประมาณการจ่ายเงิน มีผลต่อความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการประเมินรายงานทางการเงิน และด้านการประเมินการลงทุน แสดงให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการวางแผนงบประมาณมากที่สุด

4. ผลการทดสอบสมมุติฐานงานวิจัย พบว่า ขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินการบัญชีที่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีแต่ละด้านพบว่า ขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารด้านการเงินและบัญชีทุกด้านแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ควรให้ความสำคัญกับการบริหารงบประมาณแก่หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการให้คำแนะนำปรึกษาและให้ความรู้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ทั้งเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณหรือเงินอุดหนุน เพื่อให้การบริหารงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ควรมีการให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบและข้อบังคับอย่างสม่ำเสมอ โดยการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับงานการเงินและบัญชีเป็นประจำทุกปี เนื่องจากผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจมีการโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบ

3. ควรมีการสนับสนุนให้มีสภาพคล่องในด้านการเบิก-จ่าย-การรับเงิน โดยมีการตรวจสอบระบบ E-Laas และคอมพิวเตอร์ที่ใช้ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการมากยิ่งขึ้น

4.องค์กรสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการควบคุมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และนำไปสู่การบริหารจัดการความเสี่ยงในอนาคตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง, (2550). **แนวทางการปฏิบัติการตรวจสอบภายใน การประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ**. เอกสารประกอบการเสวนาการบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรรยาธัมม์ อินนพคุณ, (2563). **การจัดการความเสี่ยงในหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษา หน่วยงานราชการ อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี**. วารสารรัฐศาสตร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
- Steers, R.M. and L.W. Porter., (1983). **Motivation and Work Behavior**. 3rd ed. NewYork : McGraw – Hil